

Współpraca organów PSP z dyrektorami szkół i przedszkoli w zakresie przygotowania placówek na wypadek otrzymania komunikatu o zagrożeniu z powietrza, ogłoszenia alarmu i jego odwołania

Procedura przygotowania i reagowania w szkole lub przedszkolu po otrzymaniu komunikatu o zagrożeniu z powietrza, ogłoszeniu alarmu i jego odwołaniu

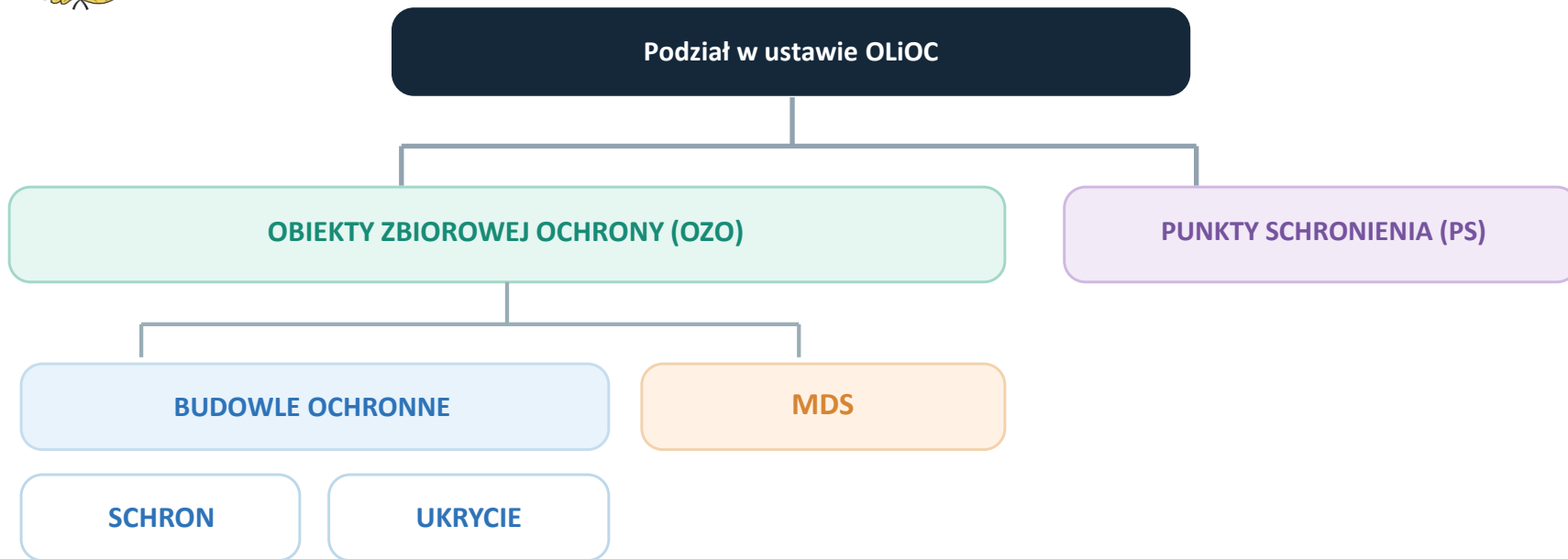
Dokument to zbiór wytycznych do wykorzystania w celu przygotowania budynku i personelu oraz działań podejmowanych w celu możliwie szybkiego przemieszczenia dzieci, uczniów, pracowników i innych osób do uprzednio wyznaczonych miejsc schronienia, a następnie utrzymania opieki do czasu bezpiecznego zakończenia działań.

Przed wyznaczeniem pomieszczeń do wykorzystania Dyrektor placówki przeprowadza oględziny z ewentualnym udziałem właściciela albo zarządcy budynku.

OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

Definicje, podział ustawowy i różnice praktyczne

POZA SCHEMATEM: MIEJSCA SCHRONIENIA — praktyczne wskazanie bezpieczniejszych pomieszczeń w placówce.

Budowle ochronne: schron i ukrycie

SCHRON

Konstrukcja zamknięta i hermetyczna

Obiekt lub część obiektu uznana za budowlę ochronną, wyposażona w filtrowentylację lub pochłaniacze regeneracyjne.

Kategorie: S-1 · S-2 · S-3

UKRYCIE

Konstrukcja niehermetyczna

Obiekt lub część obiektu uznana za budowlę ochronną, o konstrukcji niehermetycznej.

Kategorie: U-1 · U-2 · U-3

Status budowli ochronnej nadaje właściwy organ ochrony ludności w przewidzianym ustawą trybie.

MDS i punkt schronienia

MDS • MIEJSCE DORAŻNEGO SCHRONIENIA

- Należy do obiektów zbiorowej ochrony.
- Obiekt przystosowany do tymczasowego ukrycia ludzi.
- Organizowany w trybie art. 102; podlega określonym wymaganiom technicznym.
(W przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego lub w czasie wojny, jeżeli liczba schronów i ukryć jest niewystarczająca dla zapewnienia ochrony ludności, wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub wojewoda organizują miejsca doraźnego schronienia.)

PS • PUNKT SCHRONIENIA

- Odrębna od OZO kategoria ustawowa.
- Zapewnia podstawową funkcję ochronną przed nagłymi niebezpiecznymi zjawiskami pogodowymi oraz skutkami użycia konwencjonalnych środków rażenia w szczególności odłamkami.
- Identyfikowany przez właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) PSP.

Jak zorganizować Miejsce Schronienia?

Należy zrobić przegląd budynku: zebrać konkretne dane, sprawdzić/zaktualizować rzuty kondygnacji, dokonać analizy pomieszczeń i wytypować pomieszczenia spełniające wymagania aby osiągnąć zakładane miejsce schronienia dla wszystkich uczniów i pracowników (wskaźnik $1,5 m^2$ na osobę)

Kolejność w wyborze miejsc schronienia

1

Schron, ukrycie, miejsce doraźnego schronienia w budynku

jeżeli istnieje, jest dostępne i ma potwierdzoną pojemność

2

Punkt schronienia w budynku

wykorzystany w zakresie pojemności i zasad udostępnienia

Kolejność w wyborze miejsc schronienia

3

Miejsca schronienia

w przypadku braku w budynku obiektów zbiorowej ochrony i punktów schronienia oraz gdy ich pojemność jest niewystarczająca – wybór dokonywany po wizji lokalnej

Jakie przestrzenie w budynku należy brać pod uwagę

Najważniejsze cechy

Kondygnacja

podziemna, gdy jej brak należy rozpatrywać pierwszą kondygnację nadziemną

Ostona

pomieszczenie wewnętrzne, bez okien lub z minimalnym przeszkleniem

„Dwie ściany”

między ludźmi a przestrzenią zewnętrzną powinny znajdować się możliwie dwie trwałe przegrody

Wyjścia

odpowiednie warunki do ewakuacji, preferowane dwa wyjścia – przy czym jednym z nich może być okno lub inny otwór umożliwiający ewakuację;

Dojście

krótka droga, bez konieczności użycia windy

Użyteczność

jak największa pojemność, oświetlenie - najlepiej jeśli jest też **awaryjne**, możliwość odbioru sygnałów i komunikatów alarmowych, inne potrzeby szczególne

Wentylacja

Miejsce schronienia musi zapewnić odpowiednią wentylację, dostosowaną do przyjętej pojemności, **zalecane co najmniej 1,5 m² na osobę**

Woda pitna – czy nie było by zasadne?

Przestrzenie, których nie należy wskazywać na miejsce schronienia

Należy unikać planowania na miejsca schronienia pomieszczeń

- ! w których występują duże powierzchnie przeszklone, lekkie łączniki np. przeszklone hole
- ! w których występuje instalacja gazowa, kotły, butle ze sprężonymi gazami, ciężkie podwieszone do sufitu elementy instalacji lub urządzeń
- ! do których dotarcie wymaga przejścia przez pomieszczenia zagrożone wybuchem
- ! w których stwierdzono występowanie innych czynników mogących stanowić dodatkowe zagrożenie
- ! do których sprawne dotarcie może być znacznie utrudnione lub ewakuacja z nich np. przez wąskie dojście i drzwi
- ! w których widoczne są istotne uszkodzenia konstrukcji

A co w przypadku braku miejsc schronienia?

4

Miejsca schronienia – rozwiązania szczególne

w przypadku braku możliwości wyznaczenia miejsc schronienia zaleca się pozostanie dzieci w salach, zabezpieczenie okien folią odłamkową, zastosowanie rolet, tymczasowych osłon dobranych do otworów okiennych, wypracowanie zachowań – np. odpowiednie ustawienie ławek i schronienie pod nimi.

Szczegółowe przygotowanie do wyznaczenia miejsca schronienia

Zapewniamy wsparcie Dyrektorom w zakresie rozpoznania przestrzeni mogących być miejscami schronienia

Przekazanie do PSP następujących dokumentów:

- wypełniona karta obiektu (do pobrania na stronie komendy)
- kopia rzutów np. z IBP – kondygnacja podziemna, parter (zaznaczenie pomieszczeń oraz określenie **powierzchni dostępnej**)
- uwagi/ problemy, – konieczna wizja lokalna PSP
- Wnioski - Informacja, czy miejsc wystarczy, co wymaga usprawnienia i jaki jest wariant rezerwowy.

Szczegółowe przygotowanie do wyznaczenia miejsca schronienia

- wypełniona karta obiektu

KARTA ROZPOZNANIA OBIEKTU I MIEJSC SCHRONIENIA

Nazwa Obiektu:			
Adres (miejscowość, ulica, nr)			
Telefon i e-mail do kontaktu			
Data przeglądu budynku		 Rok budowy: Rok remontu / przebudowy:	
Uczniowie/ dzieci	Nauczyciele, opiekunowie, administracja	Razem	
Podpiwniczenie	☐ pełne ☐ częściowe ☐ brak	Kondygnacje (ilość)	<u>Nadziemne:</u> <u>Podziemne:</u>
Wyjścia z piwnicy	Liczba:	Toalety w piwnicy	Liczba:
Codzienne użytkowanie piwnicy (np. szatnia, magazynki itp.)			
Kopie rzutów kondygnacji (w załączeniu)	☐ piwnica / część podpiwniczona ☐ parter		
Oznaczenia na rzutach	☐ powierzchnia użytkowa ☐ pow. dostępna [m ²] ☐ pojemność [os.] ☐ wyjścia ewakuacyjne		

Szczegółowe przygotowanie do wyznaczenia miejsca schronienia

Okna piwniczne (wysokość od posadzki)	
Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne	☐ <u>tak</u> ☐ nie
Wentylacja grawitacyjna	☐ <u>tak</u> ☐ nie
Wentylacja mechaniczna	☐ <u>tak</u> ☐ nie
Oświetlenie awaryjne (zalecane min. 1 h)	☐ <u>tak</u> ☐ nie
Klimatyzacja	☐ <u>tak</u> ☐ nie
System komunikacji głosowej	☐ <u>tak</u> ☐ nie
<u>Agregat prądowórczy</u>	☐ <u>tak</u> ☐ nie
Instalacja wodno-kanalizacyjna	☐ <u>tak</u> ☐ nie
Łączność radiowa (np. radiotelefony)	☐ <u>tak</u> ☐ nie
Miejsca do spania (l. łózek, materacy <u>etc</u>)	
Żywność, woda pitna	
Apteczki pierwszej pomocy (norma 1 apteczka na 50 osób)	
Kondygnacja podziemna	Parter
Pow. dostępna ¹ : m ²	Pow. dostępna.: m ²

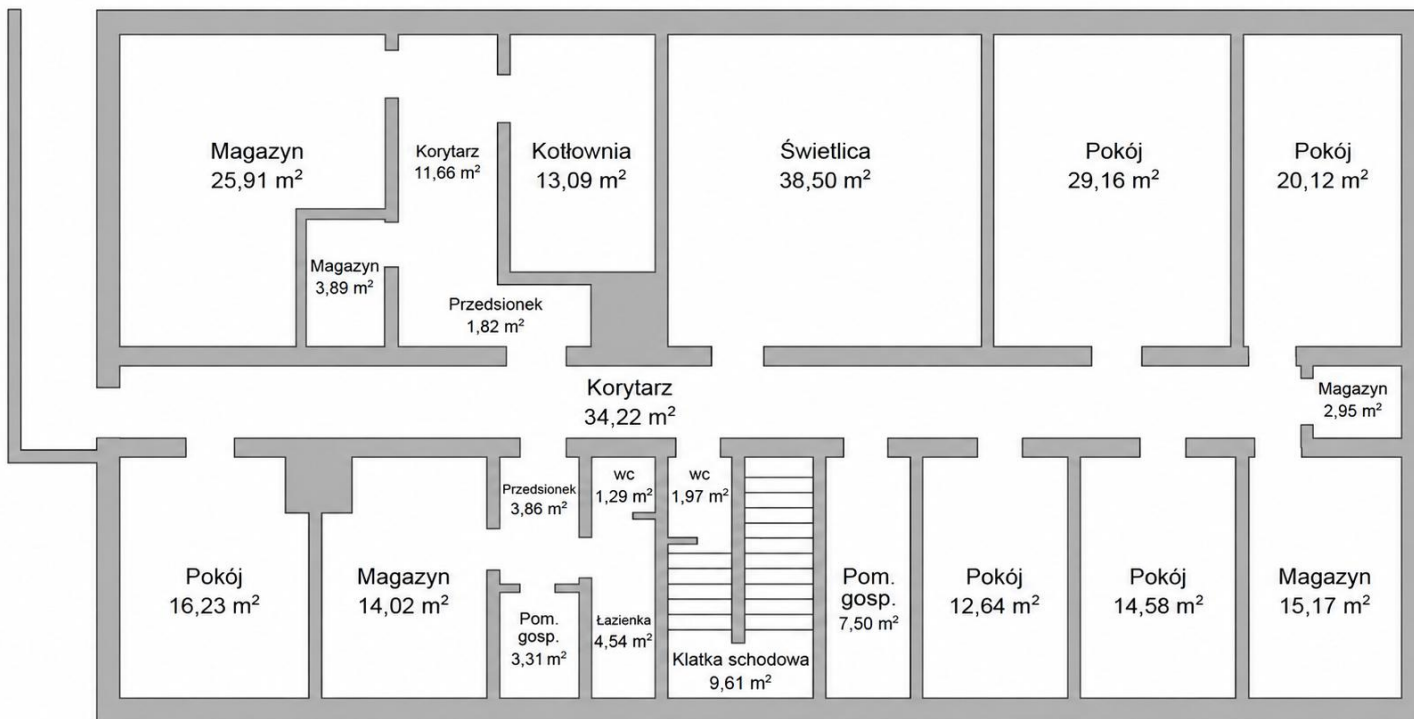
¹ powierzchnia dostępna to nie powierzchnia użytkowa. Jako powierzchnie dostępną należy przyjąć powierzchnie, która jest możliwa do wykorzystania natychmiast, tnz odliczamy od powierzchni użytkowej szafki, stoły, meble, stałe wyposażenia wewnątrz, powierzchnie zajęte poprzez magazynowanie przedmiotów itp

Szczegółowe przygotowanie do wyznaczenia miejsca schronienia

- kopia rzutów np. z IBP – kondygnacja podziemna, parter (zaznaczenie pomieszczeń oraz określenie **powierzchni dostępnej**)

Rzut PIWNIC

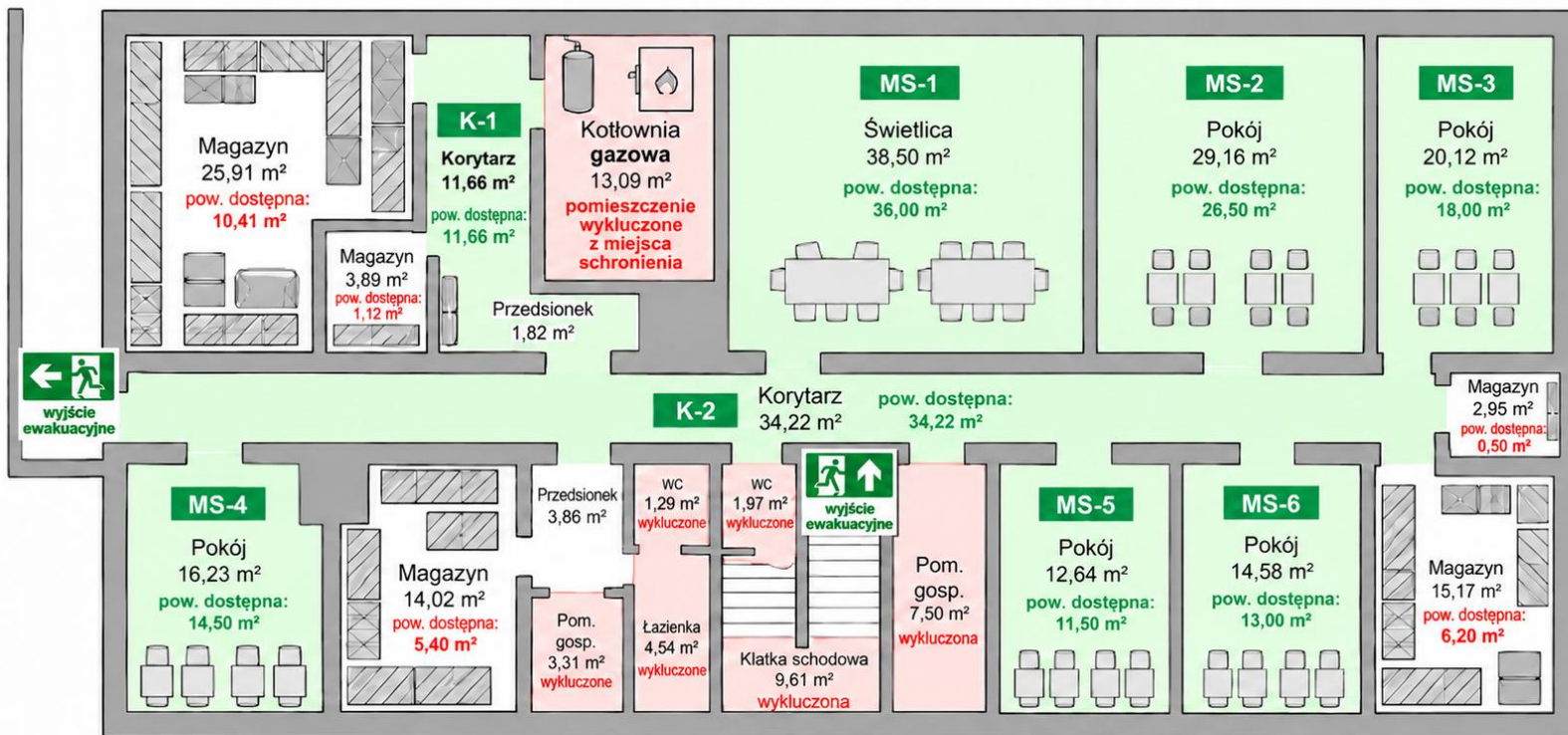

Szczegółowe przygotowanie do wyznaczenia miejsca schronienia

- kopia rzutów np. z IBP – kondygnacja podziemna, parter (zaznaczenie pomieszczeń oraz określenie **powierzchni dostępnej**)

Rzut PIWNIC

Legenda:

Przeznaczona przestrzeń

Przeznaczona przestrzeń

Przeznaczona przestrzeń

Przeznaczona przestrzeń

Szczegółowe przygotowanie do wyznaczenia miejsca schronienia

- uwagi/ problemy, – konieczna wizja lokalna PSP
-

W przypadku wystąpienia trudności w samodzielnym wyznaczeniu miejsc schronienia, wynikających w szczególności **ze złożoności układu funkcjonalnego budynku**, jego specyfiki lub innych uwarunkowań technicznych, istnieje możliwość uzyskania wsparcia ze strony Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jarosławiu.

W **uzasadnionych przypadkach**, na pisemny wniosek dyrektora placówki, możliwe jest przeprowadzenie wizji lokalnej z udziałem przedstawicieli PSP, mającej na celu rozpoznanie warunków obiektu oraz udzielenie pomocy merytorycznej w zakresie wskazania potencjalnych miejsc schronienia.

Ostateczna decyzja dotycząca wyznaczenia i organizacji miejsc schronienia pozostaje w gestii dyrektora placówki.

Szczegółowe przygotowanie do wyznaczenia miejsca schronienia

- Wnioski - Informacja, czy miejsc wystarczy, co wymaga usprawnienia i jaki jest wariant rezerwowy.
-

należy określić, czy wyznaczone miejsca schronienia zapewniają wystarczającą liczbę miejsc dla wszystkich uczniów i pracowników placówki, wskazać ewentualne ograniczenia oraz niezbędne usprawnienia techniczne i organizacyjne. W przypadku niewystarczającej liczby miejsc należy przedstawić proponowany wariant rezerwowy zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w obiekcie

Wyniki przeglądu budynku wdrożyć do opracowywanej procedury

Przygotowanie do wyznaczenia miejsca schronienia

Podsumowanie:

Przekazanie do PSP następujących dokumentów:

- wypełniona karta obiektu
- kopia rzutów np. z IBP – kondygnacja podziemna, parter (zaznaczenie pomieszczeń oraz określenie **powierzchni dostępnej**)
- uwagi/ problemy, – konieczna wizja lokalna PSP
- Wnioski - Informacja, czy miejsc wystarczy, co wymaga usprawnienia i jaki jest wariant rezerwowy.

Znakowanie PS – nowe obowiązki

Zmiana w ROZPORZĄDZENIU MINISTRA SPRAW WĘNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, wprowadziła obowiązek oznakowania punktów schronienia znakami i tablicami zgodnie z określonymi wzorami, dotyczy to także punktów schronienia, zidentyfikowanych przed dniem wejścia w życie tej zmiany. Rozporządzenie weszło w życie 30 września 2026r.

Punkt schronienia oznakowuje się:

1) **międzynarodowym znakiem rozpoznawczym obrony cywilnej** – równobocznym trójkątem w kolorze niebieskim (CMYK 88, 63, 11, 25), umieszczonym na tle w kolorze pomarańczowym (CMYK 0, 50, 96, 0), według wzoru w postaci:

- a) tabliczki o wymiarach 200 mm × 200 mm umieszczonej na budynku,
- b) naklejki o wymiarach 80 mm × 80 mm umieszczonej w górnym prawym rogu na drzwiach wejściowych do budynku, w którym znajduje się punkt schronienia, oraz na drzwiach do punktu schronienia

2) **napisem „PUNKT SCHRONIENIA”** w kolorze białym na tabliczce o wymiarach 100 mm × 200 mm w kolorze zielonym (CMYK 90, 10, 80, 0), umieszczonej pod tabliczką.

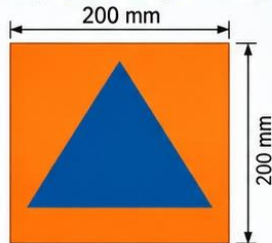

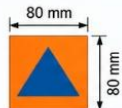
Prezentacja jak znakować PS

1. OZNACZENIA – WYMIARY I WYGLĄD

1.1. Międzynarodowy znak rozpoznawczy obrony cywilnej

Tabliczka na budynku
200 mm × 200 mm

Naklejka na drzwiach
80 mm × 80 mm

1.2. Napis „PUNKT SCHRONIENIA”

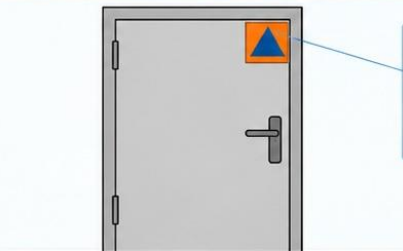

Tabliczka na budynku
100 mm × 200 mm

2. LOKALIZACJA NA BUDYNKU

3. OZNAKOWANIE DRZWI WEJŚCIOWYCH DO BUDYNKU

Naklejka 80 mm × 80 mm
w górnym prawym rogu
drzwi wejściowych
do budynku oraz na drzwiach
do punktu schronienia.

4. UWAGI

Oznakowanie powinno być czytelne, widoczne i utrzymywane w stanie zapewniającym rozpoznawalność. Materiał, z którego wykonano znak, w tym nadruk, powinien być odporny na warunki atmosferyczne, w szczególności na wodę i promieniowanie ultrafioletowe.

Jeżeli na drzwiach znajduje się inne oznakowanie w górnym rogu, oznakowanie PS umieszczamy obok.

Współpraca organów PSP z dyrektorami szkół i przedszkoli w zakresie przygotowania placówek na wypadek otrzymania komunikatu o zagrożeniu z powietrza, ogłoszenia alarmu i jego odwołania

PYTANIA ?

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ